

Øye - Endoftalmitt - Prøvetaking og medikamentinjeksjon

D55666

Utgave:
1.00

Gjelder fra:
25.11.2025

Side 1 av 4

Hensikt og omfang

Sikre riktig behandling ved mistanke om endoftalmitt.

Ansvar/målgruppe

Øyeleger

Sykepleiere ved Øye poliklinikk, etter forordning fra lege

Handling

Utstyr ved antibiotikainjeksjon

- Intravitreal eye pack
- 1 stk. steril duk 75x90 (Elverum)
- 1,2 sideport kniv
- 50 ml hetteglass med sterilt vann
- Eventuelt 2 stk. Eye pad
- Eventuelt ved retrobulbær/subtenonal anestesi,
 - 5 ml sprøyte
 - Opptrekkskanyle
 - retrobulbær/subtenonal kanyle
- Endoftalmitt-skrin til AB-injeksjon, Elverum:
 - Tetracain 10 mg/ml minims
 - Tusj til å merke sprøytene
 - 1 stk. Vancomycin 500 mg tørrstoff
 - 1 stk. Ceftazidim 1 g tørrstoff
 - 2 stk. 10 ml sprøyte
 - 1 stk. 5 ml sprøyte
 - 2 stk. 1 ml sprøyte
 - 4 stk. Grønn kanyle 21G
 - 2 stk. gul kanyle 27/G
 - 2 stk. veneflonpropp
- Endoftalmitt-skrin, Lillehammer:
 - 1 stk. Vancomycin 500mg tørrstoff
 - 1 stk. Ceftazidim 1g tørrstoff
 - To bokser med nødvendig utstyr for blanding og injisering av antibiotika (sprøyter og sprøytespisser)
 - Tusj
 -

Utstyr ved prøvetaking og antibiotikainjeksjon (Prøvetaking gjelder Elverum)

Utgave: 1.00	Øye - Endoftalmitt - Prøvetaking og medikamentinjeksjon	D55666 Side 2 av 4
-----------------	--	-----------------------

- Intravitreal eye pack
- 6 stk. spatel
- Steril duk 75x90
- 2x3 stk. Agar skåler (oppbevares i kjøleskap)
- CO2 Gen Compact + zip-pose
- 1,2 sideport kniv
- 50 ml hetteglass med sterilt vann
- Eventuelt 2 stk. eyepad
- Eventuelt ved retrobulbær/subtenonal anestesi:
 - 5 ml sprøyte
 - Opptrekkskanyle
 - Retrobulbær/subtenonal kanyle
- Endoftalmitt-skrin til AB-injeksjon + prøvetaking:
 - Tetracain 10 mg/ml minims
 - Tusj til å merke prøvene/sprøytene
 - 1 stk. Vancomycin 500 mg tørrstoff
 - 1 stk. Ceftazidim 1 g tørrstoff
 - 2 stk. 10 ml sprøyte
 - 1 stk. 5 ml sprøyte
 - 4 stk. 1 ml sprøyte
 - 5 stk. grønn kanyle 21G
 - 1 stk. grå kanyle 27/G
 - 2 stk. gul kanyle (30G x 1/2)
 - 2 stk. Stuart medium
 - 4 stk. venflonpropp

Utblanding av antibiotika

- Rutinemessig brukes Vancomycin og Ceftazidim (Fortum).
- Utføres av 2 sykepleiere eller med hjelp av lege, dobbeltkontroll/kvalitetssikring.

Vancomycin 500 mg

(Beskyttes mot lys)

- Trekk opp 10 ml fra et hetteglass med sterilt vann og bland i 500 mg Vancomycin (tørrstoff) (=Vancomycin 50 mg/ml).
- Trekk opp 1 ml av Vancomycinløsningen + 4 ml sterilt vann i 5 ml sprøyte, sett på propp og bland (= Vancomycin 10 mg/ml).
- Trekk så opp 0,1 ml av denne løsningen (10 mg/ml) i 1ml sprøyte med grønn kanyle (=1mg Vancomycin), skift til gul kanyle før injisering intravitrealt.
- Løsningen brukes umiddelbart.

Ceftazidim 1g (Fortum)

(Beskyttes mot lys)

- Trekk opp 10 ml fra et hetteglass med sterilt vann og bland i 1g Ceftazidim (tørrstoff). Dette gir styrke på 100 mg/ml.
- Trekk opp 2 ml av Ceftazidimløsningen + 8 ml sterilt vann i 10 ml sprøyte. Sett på propp og bland. Dette gir en styrke på 20 mg/ml.
- Trekk så opp 0,1 ml av denne løsningen (20 mg/ml) i 1 ml sprøyte med grønn kanyle (=2 mg Ceftazidim), skift til gul kanyle før injisering intravitrealt.
- Løsningen brukes umiddelbart.

Fremgangsmåte ved prøvetaking og medikamentinjeksjon

- Om nødvendig kompetanse og utstyr er tilgjengelig, kan lokal øyeavdeling ta diagnostisk corpusprøve, dersom man finner det indisert og det ikke forsinker den intravitreale antibiotikabehandlingen.

Anestesi

- Øyedråper Tetrakain 1%/Oxibuprokain 4mg/ml, 4-5 dråper i det aktuelle øyet.
- Vurdere subtenonal eller retrobulbær anestesi med Lidokain (spør lege).

Desinfeksjon

- Huddesinfeksjon med Klorhexidin 1 mg/ml etter at conjuntival prøve er tatt, før eventuelt subtenonal/retrobulbær anestesi.
- Desinfeksjon med Betadine 5% før forkammerprøve og vitreusprøver, og intravitreal injeksjon.

Utføres av lege

- Conjuntival prøve
 - Stuart medium
- Kun ved behov (spør lege): Forkammerprøve (nr.1)
 - Punkter cam. ant. ved limbus med grå kanyle (27G)
 - Aspirer 0,1 – 0,2 ml (eventuelt installer luft) med 1 ml sprøyte
 - Forsegle sprøyten med venflonpropp
- Kun ved behov (spør lege): Vitreusprøve (nr.2)

Se [Dyrkning – Øyeprøve](#)

 - Punkter med grønn kanyle (21G) 3,5 mm fra limbus
 - Rett spissen mot sentrum av bulbus
 - Aspirer max 0,2 ml med 1 ml sprøyte
 - Forsegle sprøyten med en venflonpropp
- Intravitreal injeksjon
 - Injiser Vancomycin 1 mg virkestoff + Ceftazidim (Fortum) 2 mg virkestoff, med grå kanyle (G27) i sentrum av corpus.
 - Dersom man velger å sette antibiotika intravitrealt uten å ta prøve fra forkammer eller corpus: Gjennomfør paracentese med en kanyle eller 1,2 mm skalpell MELLOM de to intravitreale injeksjonene for å unngå trykkstigning.

Før pasienten eventuelt overflyttes til Øyeavdelingen Ullevål

- Fyll ut «*Henvisningsskjema for akutt endoftalmitt*»
- Kontakt vakthavende Ullevål for avtale om overføring for akutt vitrektomi

Forsendelse av prøver

(utover Stuart medium kun ved behov, spør lege)

- Ettermiddag/helg: Prøver såes ut på riktig medium merket Blodskål agar, Sjokoladeskål agar og Saboraaud agar som oppbevares i varmeskap på laboratoriet.

Utgave: 1.00	Øye - Endoftalmitt - Prøvetaking og medikamentinjeksjon	D55666 Side 4 av 4
-----------------	--	-----------------------

- Fyll ut skjema fra Medisinsk mikrobiologi
- Merk med: *Mikroskopi, anaerob dyrkning, bakterier, sopp, virus*. Husk navnelapper.
- Bruk CO2 Gen Compact-posen med zip-lås: Blodskål agar og Sjokoladeskål agar i posen. Saboraud agar utenom posen. OBS! Ved anaerob dyrking må prøven transporteres før det har gått 24 timer!
- HUSK: Prøven og remissen skal merkes med pasientdata, tidspunkt for prøvetaking, samt korrekt returadresse og rekvirent
- Avtal med laboratoriet på Elverum hvis det er vurdert ekstraordinær forsendelse til Lillehammer.
Tlf. nr:
Laboratoriet Elverum - 38510
Laboratoriet Lillehammer - 72905

Referanser

[MeS04.02.02.04-02](#) [Dyrkning – Øyeprøve](#)